Baja, 1930. november 11. Kedd XXX. évfolyam 258 szám.

FÜGGETLEN MAGYARSÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Mátyás király-tér 10. szám. Telefonszám: 164 | Felelős szerkesztő: DR. KNÉZY LEHEL. | Egy szám 12 fillér. | Lapkiadó: DR. BAJAI ERNŐ. | Előfizetési árak: Helyben negyedévre 8 pengő. Vidékre negyedévre 8 „

Farkas és bárány
a leszerelési konferencián.

„A leszerelési konferencia most kezdte Genfben ülésszakát. Francia, angol, olasz és német lapjelentések szerint ez alkalomból az élclapok példányszáma felszökött."

1. Mind az egész földnek pedig sok féle nyelve és sokféle beszéde vala.

2. És lőn, mikor kelet felől, nyugat felől, dél felől és észak felől elindultak vala a népek követei, magas hegyek tövén, tó partján egy várost találtak vala és ott leültek, hogy tanácsot üljenek.

3. És mondá nekik, aki franciául beszél vala: Jertek, tegyünk fogadást, hogy nem lészen háboru többé ezen a földön. Mindenki tartsa meg az ő barmait és mezei növényeit és ne kivánja meg a más barmait és mezei növényeit. És épitsünk tornyot az örök béke dicsőségére.

4. Miközben mondá, fegyverét elrejté vala.

5. És mondá nékik, aki angolul beszél vala: Tegyünk fogadást, hogy nem lészen többé háboru a földön. És miközben mondá, a többiekre sandán nézett vala, mivelhogy fegyverét ő is elhozta volna.

6. És mondá, aki olaszul beszél vala: Tegyünk fogadást, hogy nem lészen többé háboru a földön. De miközben mondá, látta, hogy amazoknak nagyobb fegyverük vala.

7. És mondának mindnyájan sokféle nyelveken és sokféle beszédekkel: Tegyünk fogadást, hogy nem lészen háboru a földön. De miközben mondának, mindnyájan mást gondoltak vala.

8. És mindnyájan egyet mondának sokféle nyelveken és sokféle beszédekkel és nem értették meg egymás szavát, mert nem volt tiszta az ő lelkük és nem volt egyforma a szivük akaratja.

9. Az Ur pedig leszálla, hogy lássa a várost, ahol az örök béke tornyát akarták megépiteni az emberek fiai.

10. És mondá az Ur: Ime sokféle a nép, sokféle a nyelve és sokféle az ő akaratja. Nem visznek végbe semmit, amit elgondolnak magukban.

11. Ne szálljunk alá és zavarjuk össze az ő beszédüket, mert ugysem értik egymás beszédét.

12. Nem szélesztl el őket az egész földnek szinére, hanem hagyta, hogy összejőjjenek a hegyek tövén a tó partján. És ugy cselekedtek, mintha épitenének, pedig nem épitettek, mert egyik felszedte a köveket, melyeket a a másik lerakott vala.

13. És nem volt áldás az ő munkájukon, mert fegyverrel épiteni nem volna lehetséges.

14. És nevezék a helyet, hol összejöttenek, Genfnek, a tornyot pedig nemzetek fiai szövetségének, pedig ott Bábelnél is nagyobb zűrzavar uralkodott vala.

15. És az uj bábeli zűrzavarból egy erélyes hang süvölte ki:

Igenis, mi pediglen nem szégyelljük bevallani, hogy fegyverkezünk. Köntörfalazás, szépitgetés nélkül megmondjuk a világnak, hogy fegyverkezünk. Nyiltan fegyverkezünk. Mert ugyancsak ezt teszik titokban a francia, az angol és Amerika, meg a kisantant államok.

16. Az önleleplezésre riadt tekintetek hasadtak vala a beszélőre, aki is pediglen nem vala más, mint bizonyos Mussolini nevü népvezér.

17. A többi kiküldöttek elszégyelték vala magukat, amikor az igazat szemükbe vágták s félő volt, hogy az igazság betöri Mussolini fejét, de a többi kiküldöttek kenetteljes hazudozásai lepattantak vala érc-sisakjáról.

18. És a győztes hatalmak szemérmetlenül továbbra is azt kivánták, hogy a legyőzöttek ezután se fegyverkezzenek vala.

19. Tisztára feliordult, képmutató világ. A legyőzött államokat hadikészülődéssel vádolják a győzők, hogy eltereljék magukról a gyanut. Hát nem a farkas és bárány meséjének a megismétlődése ez?

Wild József visszalépett a nagybaracskai választáson.

A kerület képviselőjévé dr. Mojzes János bajai ügyvédet választották meg 1642 szavazattöbbséggel.

Wild József 1953, dr. Mojzes János 3595 szavazatot kapott.

A nagybaracskai kerületben hetekig tartó kiélezett kortézia után — s ezt az elfajult és személyi becsületbe gázoló kortéziát, amely a közigazgatási hatóságokat sem kimélte, nem mi éleztük ki — tegnap, vasárnap a legnagyobb csendben és rendben tartották meg az országgyülési képviselő választást. A sok kisérletező s önjelölt után végül is ketten maradtak a porondon: Wild József m. kir. kormányfőtanácsos, a Margitszigeti Rt. vezérigazgatója, mint a Keresztény Gazdasági és Szociális Párt jelöltje és az ellenzéki kisgazda és földmives programmal fellépő dr. Mojzes János bajai ügyvéd.

A sors ugy hozta, hogy a nyiltszavazásos kerületben a népakarat dr. Mojzes János mellett nyilvánult meg. Dr. Mojzes Jánosnak, a fiatal 31 éves hercegszántói születésü ügyvédnek több esélye volt a megválasztásra, mint ellenfelének, mert idevaló volt a kerületbe, az egyszerü származásu derék magyar emberek sorából került ki, aki népszerüségét nemcsak az Igali Lecsapoló Társulat elnöki minőségében vivta ki, amikor 12 milliárd koronás munkát hiánytalanul, fillér nélkül kiadott és elszámolt, de egyébként is kiterjedt rokonsága és a lakosság részére végzett rengeteg szivesség révén a lakosság szeretetében állott.

A választás reggel 8 órakor kezdődött az összes községekben.

Hány választó volt a községekben?

Bátmonostoron 769, Csátalján 1230, Dávodon 938, Garán I. szavazókörben 765, a II-ban 823, összesen 1588, Hercegszántón I-ben 458, a II-ban 458, összesen 916, Katymáron I-ben 563, II-ikban 569, összesen 1132, Nagybaracskán az I-ben 569, a II-ban 278, a III-ikban Györgypusztán 134, összesen 921, vagyis összesen 7553 választó.

Csendes választás a kerületben, izgalom Baján.

Lassan szállingóztak eleinte a választók, az autók ki és berohantak Bajáról az érdekelt községekbe, ahová mindkét párt felvonultatta a maga választást intéző vezérkarát. Wild érdekében künt volt a községekben maga a jelölt, Haller István és dr. Fitz Arthur képviselők, Hajós követségi tanácsos stb. Dr. Mojzes érdekében dr. Nagy László kecskeméti, dr. Mózes Sándor kiskőrösi és dr. Nagy János fővárosi ügyvédeken kivül ott voltak a fiatalabb bajai ügyvédek, kecskeméti és kiskundorozsmai kisgazdák stb. Amig a községekben a legnagyobb rendben folyt a szavazás, addig Baján igen nagy volt az izgalom. Az egész város lakossága türelmetlenül várta a hireket a kerületből. Valahogyan az volt a látszat, hogy Bajáról dirigáltak mindent, ami a községekben történt. A bajai közönség a legtürelmetlenebbül csapott le minden hirre, ami kiszivárgott s amiket hivatalosan kiadtak és közöltek.

Az első jelentések.

Az első jelentések délelőtt 9 órakor futottak be.

Bátmonostoron Wild 10, Mojzes 44, Csátalján 35—60, Dávodon 12—61, Garán I. 41—20, a II. szavazókörben 22—24, Hercegszántón az I. szavazókörben 6—84, Katymáron 68—22, Nagybaracskán 96 33 szavazatot adtak le.

Délelőtt 10 órakor: Bátmonostoron Wild 39, Mojzes 172, Csátalján 94, 201, Dávodon 84, 161, Garán az I. szavazó körben 146, 92, a II. szavazókörben 80, 127, Hercegszántón 10, 355, Katymáron Wild 247, Mojzes 66, Nagybaracskán 98, 333.

Déli egy órakor: Bátmonostoron Wild 70, Mojzes 290, Csátalján 107, 466, Dévodon 108, 341, Garán az I. szavazókörben Wild 290, Mojzes 181, a II. szavazókörben Wild 185, Mojzes 259, Hercegszántón 17, 624, Katymáron 443, 95, Nagybaracskán 134, 448.

Délután 3 órakor: Katymáron Wild 614, Mojzes 159.

Délután 5 órakor: Bátmonostoron Wild 70, Mojzes 290, Csátalján Wild 136, Mojzes 558, Dávodon Wild 138, Mojzes 490, Garán az I. szavazó körben Wild 366, Mojzes 222, a II. szavazó körben Wild 267, Mojzes 341, Hercegszántón Wild 17, Mojzes 624, Katymáron Wild 639, Mojzes 170, Nagybaracskán Wild 148, Mojzes 511 szavazatot kapott.

Visszalépett a keresztény gazdasági párt jelöltje.

Délután négy óra tájt Wild József megjelent Morvai István bátmonostori plébános választási elnöknél és bejelentette, hogy visszalép.

A választási törvény azonban ugy intézkedik, hogy miként a jelöltség elfogadását, ugy a visszalépést is közjegyzőileg hitelesitett irattal kell igazolni. Wild József dr. Millassin Jenő kir. közjegyzővel állittatta ki az erre vonatkozó irást, de evvel még nem ért véget a választás, mert időközben egyik helyen befejeződött a szavazás s ez esetben a választási törvény szerint nem lehet visszalépni.

Záróra az egész vonalon.

Wild József visszalépése percek alatt elterjedt az összes községekben, mire a szavazatszedő küldöttségek elnökei zárórát csináltak. Este fél 6 órakor mindenegyes községben teljesen befejeződött a szavazás, amely igy végződött:

1. Bátmonostoron 769 összválasztó közül leszavazott 515, ebből

Wild 101
Mojzes 414,

2. Csátalján 1230 összválasztó közül leszavazott 694, ebből

Wild 136
Mojzes 558,

3. Dávodon 938 összválasztó közül leszavazott 710, ebből

Wild 155
Mojzes 555

4. Garán az I. szavazókörben 765 szavazó közül leszavazott 633, ebből

Wild 394
Mojzes 239

Garán a II. szavazókörben 823 választó közül leszavazott 651, ebből

Wild 295
Mojzes 356

vagyis végeredményben Garán

Wild 689
Mojzes 595

5. Hercegszántón az I. szavazókörben 458 szavazó közül levoksolt 371, ebből

Wild 13
Mojzes 358

Hercegszántón a II. szavazókörben 458 választó közül leszavazott 375, ebből

Wild 15
Mojzes 360

vagyis végeredményben Hercegszántón

Wild 28
Mojzes 718

6. Katymáron az I. szavazókörben 563 választó közül leadta szavazatát 396, ebből

Wild 325
Mojzes 71

Katymáron a II. szavazókörben 569 választó közül leszavazott 417, ebből

Wild 315
Mojzes 102

vagyis végeredményben Katymáron

Wild 640
Mojzes 173

7. Nagybaracskán az I. szavazókörben 569 választó közül leszavazott 442, ebből

Wild 86
Mojzes 356

Nagybaracskán a II. szavazókörben 278 szavazó közül levoksolt 218, ebből

Wild 63
Mojzes 155

Nagybaracskán a III. szavazókörben (Györgypusztán) 134 választó közül leszavazott 126, ebből

Wild 55
Mojzes 71

vagyis végeredményben Nagybaracskán

Wild 204
Mojzes 582

szavazatot kapott. A 7553 össz-szava-

zóból leszavazott 5548. Ebből

Wild 1953
Mojzes 3595

szavazatot kapott.

Átadták a mandátumot.

Este 10 óráig tartott, amig az összes községekből elvitték Nagybaracskára a választási jegyzőkönyveket. Este 10 órakor adta át Morvai István plébános, választási elnök rövid pár szavas üdvözlő beszéd kiséretében dr. Mojzes Jánosnak a mandátumot s kihirdette, hogy 1642 szótöbbséggel választották meg a nagybaracskai kerület országgyülési képviselőjévé.

A beszédre dr. Mojzes válaszolt. Azt hangsulyozta, hogy tulteszi magát a kiélezett kortézián s minden választó képviselője akar lenni.

A zugirászat a pénzügyi közigazgatás szempontjából.

Irta: *Halmi József* pénzügyigazgatóhelyettes.

A követendő eljárásnak azonban, mivel a fennt idézett rendelet annak csak kereteit adta meg, nagyon sok ága-boga van, amelyekkel előbb tisztába kell jönnünk, ha azt akarjuk, hogy munkánk eredményes legyen és elérje, vagy legalább is megközelitse a kitűzött célt.

Vizsgáljuk tehát, hogy milyen módon vehetjük fel legsikeresebben a pénzügyi adminisztráció hatalmas és terebélyes lombján élősködő féreg — a zugirászat ellen a küzdelmet.

E célból mindenekelőtt tudnunk kell, hogy: ki a zugirász és kik sorolhatók e fogalom alá.

A fentebb idézett 1912:LIV. t-c. 16 §-a erre a kérdésre nagyon általános és inkább negativ, mint pozitiv választ ad akkor, amidőn kimondja, hogy: „aki nem ügyvéd és anélkül, hogy erre jogositva volna, ugyszintén az is, aki jogosultsága korlátainak a tullépésével üzletszerűen vagy dijért, bíróság, vagy hatóság előtt feleket képvisel, részükre beadványokat szerkeszt, vagy erre ajánlkozik".

Keressük tehát a pozitivumot, vagyis azt, hogy ki az, vagy kik azok, akik jogositva vannak, vagy korlátolt jogosultsággal birnak a bíróság, vagy hatóság előtt feleket képviselni, illetőleg beadványokat szerkeszteni.

Ezt a feladatot sem a pénzügyi hatóságok és hivatalok részére kiadott ügyviteli szabályzatok, se a közadókra vonatkozó törvényekből és azok végrehajtási utasitásaiból nem tudjuk megoldani, mert azokban (amint alább látni fogjuk) idevonatkozólag szintén vagy egészen általános, vagy nemleges kijelentések foglaltatnak.

Egyéb törvényekhez és szabályzatokhoz kell tehát fordulnunk részletesebb felvilágositásért, ami meglehetősen nagy munkát ad azért, mert az idevonatkozó rendelkezések törvény- és rendelettáraink nagyon elszórtan találhatók meg.

A buvárkodás eredménye elsősorban az lesz, hogy ez a kérdés a felek jogképességével és cselekvőképességével van szoros összefüggésben. Ennek taglalása azonban oly hosszadalmas fejtegetéseket kivánna, hogy erre a célra e szaklapnak a gyakorlati életet szolgáló hasábjai nem adnának helyet.

Áttérek tehát a gyakorlati részre, ami magában véve is olyan terjedelmű, hogy abból csak a legszükségesebb tudnivalók tárhatók fel e cikk keretén belül.

Előre bocsátom, hogy képviseletről a perenkivüli eljárásban szükségszerűen csak abban az esetben lehet szó, ha a fél magánjogi értelemben véve nem cselekvő képes, vagy nem természetes személy. Mert ellenkező esetben saját ügyében bárhol személyesen eljárhat, nyilatkozatokat tehet, vagy kérvényezhet a törvényes korlátok között. Ha azonban bármi okból célravezetőbbnek találja, hogy helyette ezeket a cselekményeket más személy végezze el, akkor e célból ezzel a személlyel szerződésszerű megáliadásra lép, amely jogviszonyból származik a megbizás, vagy képviselet.

Azokat a személyeket azonban, akik ilyen megbizásokat vállalhatnak, vagy nem cselekvőképes egyéneket, illetve jogi személyeket képviselhetnek, többféle törvény és rendelet jelöli ki, — a következő módozatok és korlátozások mellett.

(Folyt. köv.)

Tompai előljáró választás.

Folyó évi november hó 6-án tartotta meg Truka József tb. főszolgabiró Tompa községben az előljáró választást, amely a községi egységespárt teljes győzelmével végződött. Már a községi képviselőválasztás alkalmával bekövetkezett Balázspiri Kálmán és Belágyi Mihály pártjának a bukása, amelyet azonban követett a pártnak a teljes összeomlása az előljáró választás alkalmával.

Az ellenzék alig tudott 14 szavazót összeszedni, akikkel az előljáró választásnál névszerinti szavazást kértek és az egységespárt semmi erőt kifejtve 146 szavazatot kapott, mig az ellenzék 16 szavazatot tudott csak összehozni. Ez az eredmény eléggé világosan igazolja azon körülményt, hogy a község lakossága torkig van az ámitásokkal.

Reméli az egységespárt, hogy ezen eredmény után nem fognak többé a napra kilépni, illetve a porondon megjelenni.

— **Szerdán lesz a megye kisgyűlése és a közigazgatási bizottság ülése.** A november 6-áról elhalasztott kisgyűlés ülését a vármegyeházán november 12-én, szerdán reggel 8 órakor, a megyei közigazgatási bizottság ülését utána délelőtt fél 10 órakor tartják meg Bisztray-Balku Gyula főispán elnöklete alatt.

Hüléseket leszárit a Hofer gyermekkintőner. Nagy doboz 90 fill. Próbadoboz 30 fill.

Egy hét mulva kezdik a baja—szegedi Horthy Miklós jubileumi ut földmunkáját.

A kereskedelmi miniszter jóváhagyva leküldte a baja—szegedi műut épitésének és Kisszállás felé vezető irányának tervét. Ennek alapján mához egy hétre megkezdődik ezen ut bács bodrogvármegyei szakaszának földmunkája. A földmunka végzéséhez a megyei államépitészeti hivatal mintegy 300 munkást fog alkalmazni. Az államépitészeti hivatal felhivja a munkanélkülieket, hogy jelentkezzenek munkára az államépitészeti hivatalnál, vagy Mélykuton.

A szociáldemokraták győztek az osztrák parlamenti választásokon.

Az osztrák szövetséges államok Nemzeti Tanácsának tagjai országos választását tegnap, vasárnap tartották meg. A választás eredménye az lett, hogy a keresztényszocialisták és a Heimwehr 66 mandátumot nyertek, a szociáldemokraták 77 mandátumhoz jutottak, 6 ujat nyertek az előző parlamenti számukhoz mérten. Bécsben a polgári pártok 16 mandátumot kaptak egyet vesztettek. Schober volt szövetségi kancellár polgári blokkja Bécsben 4 és vidéken is 4 mandátumot kapott.

Hárommillió font előleg a nagy kölcsönre.

Alkalmasint még e hónap folyamán megkapja a kincstár a 84 millió pengőt.

A Független Magyarság jelentette már, hogy tárgyalások folynak egy körülbelül 3 millió fontos függőkölcsönre, amelyet a később kibocsátásra kerülő 12 millió fontos államkölcsön hozamából fizetne vissza a kincstár. Ugy értesülünk, hogy e tárgyalások a külföldi pénzintézetekkel már annyira előrehaladtak, hogy még e hónap folyamán számithatunk a 3 millió fontos külföldi kölcsönre. Ebből az összegből egymillió fontot a londoni Rothschildház vezetése alatt álló angol kibocsátó csoport előlegezne magyar állami kincstárjegyek ellenében, további egymillió fontot pedig az amerikai pénzcsoport adna. A harmadik millió fontot svájci, olasz, holland és svéd bankkonzorcium előlegezné. Az még eldöntetlen, vajjon a magyar pénzintézetek résztvesznek-e ebben az állami hitelműveletben.

A 3 millió fontból fontos beruházási akciót tervez a kormány. Miután a pénz tulajdonképpen előleg a kincstárnak később folyósitandó államkölcsönre, a pénz hovaforditásának a módozatai meg kell egyezzeniök a parlament által megszavazott államkölcsön céljaival. Ezek elsősorban vasuti beruházásokra, utépitésekre és produktiv termelési célokra vonatkoznak.

Hogy az előlegkölcsön felhasználása tekintetében a kormánynak kötött keze van, azért fontos, mert ma már egész fantasztikus tervekről hallottunk, melyek megvalósitására fedezetként az előlegkölcsönt jelölték meg az ötletek kitermelői. Minderről szó sem lehet. Ebből a pénzből nem lehet más célokra forditani, mint amelyeket az államkölcsön felvételére vonatkozó törvényi felhatalmazás kifejezetten előir.

— **A malomipar vasárnapi és Szent István napi munkaszünete.** *A 153630—1929. K. M. sz. rendelet ugy rendelkezik, hogy a malmokban a munkának az év minden vasárnapján reggel 6 órától hétfőn reggel 6 óráig, továbbá Szent István napján reggel 6 órától augusztus 21-én reggel 6 óráig szünetelni kell. E rendelet magyarázása körül bizonyos félreértés támadt, mert a rendeletet sok helyen nem vonatkoztatták a daráló üzemre. Az elemi erő felhasználásával végzett darálást ugyanis csak egy külön miniszteri rendelet és pedig a 110983—1927. K. M. sz. rendelet sorozta é képesitéshez kötött molnáripar körébe. A félreértések eloszlatása és az egységes gyakorlat biztositása céljából a 224002—1930. K. M. sz. rendelet most kimondotta, hogy ugy az elemi erővel, mint az elemi erő felhasználásával végzett iparszerű darálást sem lehet vasárnap és Szent István napján végezni, mert a munkáknak éppen ugy, mint az egyéb malomipari munkának, vasárnapokon és Szent István napján szünetelnie kell. Vasárnapokon és Szent István napján az iparban csak azok a tisztántartási és helyreállitási munkák végezhetők, amelyek köznapokon, üzemközben nem foganatositathatók.*

Tanuló felvétetik
a Corvin-nyomdában.

Bécsi gázgyári
diókoksz
Pécsi tojásszén (bulett)
A leggazdaságosabb tüzelőanyagok képviselete
Schön és Bajai, Baja.
Telefon 26. Hajnald ucca 13.

Mükő-
lépcsők
lábazatok
sírkövek
sírkeritések
sírburkolások
legszebb kivitelben jutányos árban szavatossággal készit
Grünhut és Társa
Telefon 160. — Városi iroda: Türr István-utca 5.